

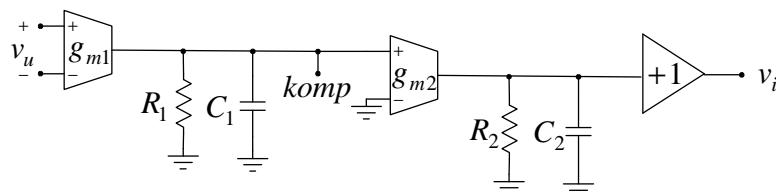
1. a) [12] Koristeći pravila za crtanje GMK skicirati geometrijsko mesto korenova karakterističnog polinoma funkcije povratne sprege: $1+GH(s)=1+K \frac{s+8}{s(s+2)^2}=0$ za $0 < K < \infty$. [Pomoć pri izračunavanju tačaka odvajanja/spajanja: pošto funkcija $1/GH(s)$ ima dvostruku nulu u $s = -2$, njen izvod ima prostu nulu u istoj tački, tj. $s = -2$ je jedna od tačaka odvajanja/spajanja grana za $-\infty < K < \infty$.]

b) [13] Na primeru neinvertujućeg pojačavača realizovanog pomoću operacionog pojačavača i dva otpornika u kolu povratne sprege, objasniti postupak integralne kompenzacije u kolu povratne sprege. Navesti prednosti i nedostatke ovog tipa kompenzacije.

2. Na slici 2 je prikazana struktura trostepenog operacionog pojačavača (OP). Pojačanje OP na niskim učestanostima iznosi 5000. Prva dva stepena OP su transkonduktansna. Ekvivalentna otpornost i kapacitivnost izlaznog čvora prvog stepena su $R_1 = 50\text{k}\Omega$ i $C_1 = 10\text{pF}$, respektivno. Ekvivalentna otpornost izlaznog čvora drugog stepena je $R_2 = 500\text{k}\Omega$. Izlazni stepen je idealni bafer. Poznato je da prvi stepen u prenosu karakteristiku OP unosi pol na višoj učestanosti.

a) [9] Ako se od OP i dva otpornika napravi neinvertujući pojačavač pojačanja 30 na niskim učestanostima, fazna margina kružnog pojačanja iznosi $\pi/4$. Izračunati ekvivalentnu izlaznu kapacitivnost C_2 drugog stepena i učestanosti polova OP.

b) [16] Kompenzovati OP dodavanjem redne veze kompenzacionih elemenata R_K i C_K između kompenzacionog priključka *komp* i mase, tako da fazna margina kružnog pojačanja neinvertujućeg pojačavača, formiranog od kompenzovanog OP i otporne povratne sprege, u najgorem slučaju bude jednaka 75° . Kompenzacija treba da kompenzacionom nulom poništi pol nekompenzovanog OP koji unosi drugi stepen OP. Odrediti vrednosti elemenata R_K i C_K , kao i učestanosti polova kompenzovanog OP.

Slika 2

3. a) [13] Nacrtati osnovnu šemu dvostepenog CMOS pojačavača kompenzovanog metodom razdvajanja polova i objasniti ograničenje maksimalne brzine promene izlaznog napona ("slew-rate"). Izvesti izraz za "slew-rate" u tom slučaju. Definisati propusni opseg za velike signale.

b) [12] Nacrtati jednostavnu bikvadratnu sekciju sa 2 OTA (operaciona transkonduktansna pojačavača). Izvesti izraz za funkciju prenosa filtra propusnika opsega učestanosti realizovanog pomoću pomenute bikvadratne sekcije. Odrediti osetljivosti sopstvene učestanosti i Q-faktora polova funkcije prenosa dobijenog filtra na promene vrednosti svih pasivnih elemenata i transkonduktansi pojačavača.

4. Projektovati filter propusnik niskih učestanosti koji zadovoljava sledeće specifikacije:

- gornja granična učestanost je $f_0 = 20\text{kHz}$,
- slabljenje naponske funkcije prenosa na učestanostima $f < f_1 = 10\text{kHz}$ je manje od $0,6\text{dB}$,
- slabljenje naponske funkcije prenosa na učestanostima $f > f_2 = 35\text{kHz}$ je veće od 18dB .

a) [4] Izračunati gabarite normalizovanog NF filtra koji odgovara zadatim specifikacijama.

b) [5] Odrediti potreban red i funkciju prenosa Batervortovog normalizovanog NF filtra koji zadovoljava gabarite izračunate u prethodnoj tački.

c) [6] Realizovati dobijenu funkciju prenosa iz prethodne tačke kao pasivnu mrežu bez gubitaka pobuđenu idealnim naponskim generatorom i zatvorenu otpornikom od 50Ω .

d) [4] Kolo filtra iz tačke c) transformisati u NF filter sa graničnom učestanostu $f_g = 20\text{kHz}$.

e) [6] Filter iz prethodne tačke realizovati u direktnoj formi koristeći otpornike, kondenzatore i FDNR komponente. Svaku od korišćenih FDNR komponenti realizovati na bazi GIC konvertora i pritom predložiti vrednosti komponenata koje će se koristiti u realizaciji.

Studenti koji polažu prvi kolokvijum rade zadatke 1 i 2 u trajanju do 2 sata.

Studenti koji polažu drugi kolokvijum rade zadatke 3 i 4 u trajanju do 2 sata.

Studenti koji polažu integralni ispit rade sve zadatke u trajanju do 3 sata.